

Zorgbeleid op school

Binnen de school speelt het leren zich op verschillende niveaus af. Niet alleen de kinderen in de stamgroep, maar ook de individuele leerkracht wordt gestimuleerd om te blijven leren. Het is belangrijk dat er voldoende aandacht gaat naar reflectie en zelfreflectie op verschillende niveaus.

De uitbouw van het zorgbeleid in de school veronderstelt het uitvoeren van zorgtaken op drie niveaus.

1. Zorginitiatieven van de hele school.
2. Het ondersteunen van het handelen van de leerkrachten.
3. Het begeleiden van de leerlingen.

Binnen onze school is ieder kind uniek. Dit betekent niet dat we voor ieder kind een individueel traject uitwerken. Wij gaan er van uit dat kinderen verschillend zijn en streven er naar de eigenheid van elk kind een plaats te geven. Het is een uitdaging voor het schoolteam om zoveel mogelijk aan de individuele kwaliteiten en competenties van elk kind tegemoet te komen. In de praktijk betekent dit dat we ieder kind volgen in zijn ontwikkeling. Dit gebeurt door middel van observatie, toetsen en gesprekken met het kind en de ouders.

Daarnaast kijken we ook naar het functioneren binnen de stamgroep. We leggen deze gegevens vast in het kindvolgsysteem van de school.

Om tegemoet te komen aan de noden van de kinderen omringen we hen met een brede zorg. De brede zorg op onze school kunnen we opdelen in verschillende niveaus.

Zorgbeleid op school

De eerstelijnszorg of algemene preventieve basiszorg (fase 0 : Regie klas)

De stamgroepleider (klasleerkracht) is de eerste verantwoordelijke wat betreft de zorg van een kind op school. Deze volgt de ontwikkeling van het kind van nabij op. De registratie hiervan gebeurt bij de kleuters in de leerlingenfiche en aan de hand van de ontwikkelingscirkels. In de lagere school registreren we ook in de leerlingenfiche. We evalueren constant door te observeren, en nemen regelmatig toetsen af om een zicht te krijgen op de evolutie van de kinderen tov de leerplandoelen. We proberen een zo volledig mogelijk beeld van elke leerling op te bouwen. We doen dit via het observeren tijdens het klasgebeuren, door het opzetten van een permanente evaluatie en door het voeren van gesprekken met de kinderen en hun ouders.

Hierbij hebben we zowel aandacht voor de leerinhoudelijke als voor de sociaal- emotionele ontwikkeling van het kind. Welbevinden en betrokkenheid van het kind staat voorop.

We werken aan een uitdagende leeromgeving, waarin kinderen zoveel mogelijk talenten kunnen inzetten om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. De algemene zorg uit zich in het 'zorgbreed' werken binnen de klas. We hebben aandacht voor de noden van alle kinderen. Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen noden.

Binnen de werking van de lagere school streven we ernaar om in gesloten stamgroep te werken. Binnen de gesloten stamgroep zijn geven we instructie op niveau van de kinderen voor Nederlands en wiskunde, enkel voor Frans voorzien we instructiegroepen

Kleuters:

- Werking jongste kleuters: zie document zorgafspraken
- Werking oudste kleuters: zie document zorgafspraken

Lager:

- Werking: OB: Tijdens de instructielessen wordt er vooral klassikaal gewerkt, maar met de nodige differentiatie. Tijdens het zelfstandig werk gaan de kinderen aan de slag met de dozen van het hoekenwerk. In de dozen zit er materiaal, aangepast aan het niveau van de kinderen. De zorgjuf werkt klasintern met de kinderen tijdens het zelfstandig werk.
- Werking: MB: we voorzien een 3 sporenbeleid voor wiskunde. Voor Nederlands werken we klassikaal maar wordt er individueel gedifferentieerd waar nodig. Het zelfstandig werk wordt voor bepaalde leerlingen aangepast naar hoeveelheid of er wordt extra instructie gegeven aan kleine groepjes (door klas- of zorgjuf). Bepaalde leerlingen krijgen ook een aangepaste weektaak (zorg) van de ondersteuner en huistaak zorg (van de ondersteuner) of verrijking.
- Werking: BB: we voorzien een 3 sporenbeleid voor wiskunde ook voor Nederlands, ook het zelfstandig werk stemmen we hierop af.

Drie maal per jaar hebben we klassenraden. Beginklassenraad- tussenklassenraad- eindklassenraad Tijdens de beginklassenraad in oktober bespreekt de stamgroepleider de volledige stamgroep met de zorgcoördinator en de directeur. De stamgroepleiders en alle betrokkenen kunnen de informatie over de leerlingen verzamelen in de leerlingenfiche op Questi. Er wordt stilgestaan bij de groepsdynamiek van de klas, het welbevinden en de betrokkenheid en de competenties van alle

Zorgbeleid op school

kinderen. De ondersteuningsbehoeftes van de stamgroepleider en de zorgleerkracht krijgen hier ook een plaats.

De tussenklassenraad staat op de planning in januari. Dit is vooral georganiseerd voor een stand van zaken in kaart te brengen die als opvolgingen werden aangegeven bij de beginklassenraad.

Op de eindklassenraad in juni volgt een bespreking van alle kinderen uit de groep. Ook dit gebeurt met de zorgcoördinator en de directeur. Bij de kinderen die de overgang maken naar het secundair overlopen we de Baso-fiches grondig.

Tijdens de laatste pedagogische studiedag: Na de eindklassenraden worden er overgangsgesprekken voorzien. De zorgcoördinator organiseert gesprekken, opdat de stamgroepleider van het huidig schooljaar de leerlingen met de nieuwe stamgroepleider kan bespreken.

Via deze weg willen we werken aan een goede doorstroming van informatie zodat elk kind van bij het begin het onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft.

Voor kinderen die overgaan naar het secundair maken we een basofiche op, die gaat mee naar de nieuwe school.

De tweedelijnszorg of de verhoogde zorg (fase 1 = Regie school)

Soms stellen we vast dat de zorg binnen de klas toch onvoldoende blijkt te zijn om bepaalde noden of hulpvragen op te vangen. Indien de noden of hulpvragen blijven aanhouden wordt het kind op een intern zorgoverleg/ spreekuur zorg besproken op basis van observaties en bevindingen in de stamgroep. Tijdens dit overleg overloopt de stamgroepleider de stappen die reeds zijn ondernomen met de zorgcoördinator. Ze staan stil bij wat goed verloopt en lukt en brengen de noden en hulpvragen die op dit overleg worden besproken in kaart. In Questi maken we een nieuw plan aan rond de ondersteuningsnoden. Indien mogelijk kan hier ook een kindgesprek aan gekoppeld worden.

Samen worden de hulpvragen en specifieke noden verder verkend en geanalyseerd. Indien nodig, tracht de zorgcoördinator aanvullende informatie te bekomen via een observatie of een testing. Vanuit deze analyse wordt er opnieuw gezocht naar een onderwijsaanbod dat inspeelt op de noden van het kind. Een handelingsplan, met specifieke doelen voor het kind, wordt in samenspraak met alle betrokkenen opgemaakt en op vooraf afgesproken data geëvalueerd.

De samenwerking wordt best zo dicht mogelijk bij de klaspraktijk georganiseerd. Indien de specifieke noden de draagkracht van de stamgroepleider overschrijden, kunnen vanuit het zorgteam aanvullende interventies gepland worden. Deze interventies kunnen individueel of in groep gebeuren en vinden zoveel mogelijk klasintern een plaats in de werking. Daar waar de ondersteuning klasintern niet volstaat, kan het kind individueel of in deelgroep begeleid worden, ook buiten de klascontext.

In de helft van het schooljaar wordt een tussenklassenraad vastgelegd voor alle groepen; tijdens dit overleg bespreekt de stamgroepleider de kinderen met verhoogde zorg (fase 1 of fase 2 in het zorgcontinuüm) met de zorgcoördinator en de directeur. Zowel de evolutie op cognitief vlak als het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling wordt terug in kaart gebracht. welke maatregelen zijn al ondernomen, talenten en sterktes, bezorgdheden, specifieke noden,... wat kan de leerkracht zelf opnemen binnen fase 0 van het zorgcontinuüm. De stamgroepleider en zorgleerkracht bereiden zich hierop voor door de leerlingenfiche in het zorgdossier in te vullen.

Zorgbeleid op school

Niet alleen de zorg voor de kinderen staat hier centraal. Er wordt ook nagegaan of de leerkracht ondersteuning of bepaalde hulpvragen heeft om met de kinderen met specifieke noden aan de slag te gaan binnen de klaswerking.

Van alle bovenstaande stappen worden de kinderen en hun ouders op regelmatige tijdstippen op de hoogte gebracht via het rapport of de ontwikkelingscirkels of aan de hand van individuele gesprekken. De zorgcoördinator is de schakel tussen al deze partners in het volledige proces.

Kleuters:

- Werking jongste kleuters:
 - Tijdens de eerste periode van het schooljaar wordt de zorg door de klasjuf en de ondersteunende kinderverzorgster in de klas opgenomen. Naarmate de groepen groter worden en/of de noden verhogen wordt de zorgjuf ook bij de jongste kleuters ingeschakeld.
- Werking oudste kleuters:
 - Via observaties worden de noden per kleuter vastgesteld. Volgens deze noden worden de zorggroepen samengesteld. Na enkele weken is er evaluatie en worden ze bijgestuurd indien nodig.
 - Om de schrijfmotoriek ten volle te bevorderen bij de kleuters neemt de zorgjuf hier ook een groep (niveau 2) voor haar rekening
 - De kleuters die nood hebben aan extra uitdaging komen een namiddag in de week naar de zorgklas

Lager:

- Werking: OB: Vanuit observatie van de klasleerkracht en zorgjuf worden er extra zorggroepen gemaakt. De zorgjuf neemt enkele kinderen mee naar het zorglokaaltje om extra te oefenen voor lezen (connectlezen), woordenschat en rekentaal.
- Werking: MB: Vanuit observatie van de klasleerkrachten, zorgleerkracht en ondersteuner worden extra zorggroepjes gemaakt:
 - De zorghuistaak en zorgweektaak: Kinderen met bepaalde noden kunnen aan het werk met de zorghuistaak of zorgweektaak. Bij de aanvang van de week worden deze uitgebreid bekeken met die kinderen.
 - Zorggroep wiskunde: De kinderen oefenen met de zorgleerkracht of stamgroepleider op de basisvaardigheden wiskunde en krijgen verlengde instructie/begeleiding bij het maken van de rekenoefeningen.
 - Woordenschatgroep: De zorgleerkracht neemt een groepje taalzwakke kindjes mee om extra te oefenen op woordenschat en zinnen vormen.
 - Verrijking: de zorgleerkracht neemt de cognitief sterke kinderen, die nood hebben aan uitdaging, een uurtje mee. Zij krijgen een verrijkingsopdracht.
- werking BB:

Zorgbeleid op school

- soms krijgen kinderen die het moeilijk hebben om tijdens de instructielessen mee te volgen met de grote groep, les in kleine groepjes bij de zorgjuf (dezelfde les)
- kinderen die Franstalig zijn, maar meer hulp nodig hebben voor Nederlands, gaan bij de zorgjuf die met hen aan preteaching doet, hen ondersteunt bij het schrijven van een vrije tekst, de woordenschat uit de lessen met hen oefent, ...
- verrijking: de zorgleerkracht werkt aan andere opdrachten met een groepje cognitief sterk functionerende kinderen
- de zorgleerkracht ondersteunt tijdens de uren zelfstandig werk en heeft extra aandacht voor kinderen die het moeilijk hebben
- individuele remediëring na een toets

De derdelijnszorg: de uitbreiding van de zorg (fase 2: regie school, CLB , het ondersteuningsteam en externe partners)

- iCLB: interstedelijk centrum voor leerlingenbegeleiding

Indien voorgaande maatregelen onvoldoende zijn en de specifieke noden van een kind van die aard zijn dat hulp buiten de school nodig is, kan de school er voor kiezen om externe hulp in te schakelen. Dit moet eerst besproken worden op een zorgoverleg met de ouders, klasleerkracht (ev. zorgleerkracht) en zorgcoördinator. Ouders moeten hiervoor ook een toestemming geven. Een samenwerking met het iCLB is hier dan ook aangewezen om ondersteuning op lange termijn te kunnen garanderen. We vullen met alle betrokkenen de kijkwijzer in, formuleren de zorgnoden en hulpvragen en schetsen hierbij de vooropgestelde doelen met daarbij de acties en effecten binnen fase 0 en fase 1 van het zorgcontinuüm.

Ook kan er een vraag gesteld worden vanuit de ouders naar het ICLB toe. Er kan een iCLB traject opgesteld worden.

Om de opgestarte hulp goed op te volgen, gaat er een driewekelijks zorgoverleg door op de school. Deelnemers aan dit overleg zijn de vaste contactpersoon van het iCLB, de zorgcoördinator, de brugfiguur, klasleerkracht/ zorgleerkracht (voor intake en bij grote veranderingen), en de directeur. Tijdens dit overleg worden alle lopende zaken van dichtbij opgevolgd en indien nodig bijgestuurd. Voor het zorgteam delen we het agenda. En na het zorgteam komt er een gedeeld verslag over het zorgteam.

- Het leersteuncentrum Pilar:

Na overleg met CLB en in functie van heel specifieke noden, kan er ook een hulpvraag gesteld worden voor leerondersteuning van het leersteuncentrum. De specifieke noden worden in kaart gebracht en een aantal maatregelen en interventies worden vooraf geëvalueerd. De hulpvraag van de stamgroepleider, zorgleerkracht en de specifieke noden van het kind worden in kaart gebracht.

Zorgbeleid op school

Aan de hand hiervan kan een (gemotiveerd) verslag opgemaakt worden voor de aanvraag van ondersteuning. Deze leersteun vraag wordt dan ook bekeken en op basis hiervan zal beslist worden of er al dan niet leerondersteuning kan opgestart worden.

Wanneer de leersteun opstart organiseren we vanuit de school een opstartvergadering met alle betrokkenen en het iCLB. Hier worden de hulpvragen gesteld en doen we een intake op basis van de kijkwijzer en de info in het leerlingendossier. Op basis van de hulpvragen worden er prioritaire doelen vastgelegd in samenspraak met alle partijen en bepalen we hierbij ook de strategie. Er wordt een periode afgesproken voor een tussenevaluatie en op het eind van het schooljaar organiseren we ook een eindevaluatiegesprek. Bij de tussenevaluatie en de eindevaluatie worden de vooropgestelde doelen en strategie geëvalueerd en bijgestuurd of selecteren we eventueel nieuwe doelen.

Wanneer er twijfel is over de graad van ondersteuningsnood dan gebruiken we het document “evaluatie leerondersteuningstraject-prioriteringstool” om die graad samen te bepalen.

➤ Externe diensten:

We vinden het van groot belang om regelmatig te overleggen, en zeker bij de start van het schooljaar, met de therapeuten die onze leerlingen buiten de schooluren extra ondersteunen, zodat we de aanpak binnen de therapie en de aanpak binnen de klas/ school zoveel mogelijk op elkaar kunnen afstemmen. Indien nodig organiseren we ook gesprekken samen met de therapeuten, de stamgroepleider en ouders.

Onderzoeksverslagen, evaluatieverslagen of andere verslagen van de therapie worden aan het leerlingendossier toegevoegd, indien ouders hier toestemming voor geven.

Overgang naar een school op maat (fase 3)

Wanneer de maatregelen in de basisschool binnen de verschillende fasen van het zorgcontinuüm niet volstaan hem het kind voldoende ontwikkelingskansen te bieden, kan na overleg met de ouders en iCLB een gerichte en verantwoorde doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs plaatsvinden. De school zet er extra op in om samen met de ouders, het CLB, de klasleerkracht en zoco, (ev. brugfiguur) het traject te begeleiden. Indien nodig organiseren we vanuit de school enkele schoolbezoeken en gaan we samen met de ouders en het kind kennismaken en brengen we zo de verschillende mogelijkheden in kaart. We zorgen voor een zachte overgang en bekijken wat het meest haalbare is voor alle partijen.

Indien de ouders geen gevolg geven aan het advies buitengewoon onderwijs beslist de school in welke groep het kind verder zal worden opgevolgd. Hierbij zal rekening gehouden worden met de draagkracht van de stamgroep en de stamgroepleider en de leeftijd van het kind.

Het kind krijgt in de mate van het mogelijke een aangepast traject. Regelmatig overleg met de ouders over de evolutie van het kind, zowel op cognitief vlak als sociaal-emotioneel is hier een must. We houden info bij in de leerlingenfiche en IHP.

Overgang naar een volgende groep.

De kinderen blijven in normale omstandigheden 2 jaar in de stamgroep.

Wanneer de evolutie van een kind niet volgens een gewoon traject verloopt, kan het gebeuren dat een kind een jaar extra binnen de stamgroep blijft.

Bij het nemen van een beslissing tot **zittenblijven**, wordt gekeken naar de leeftijd, de mogelijkheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. De ouders worden in het kader van de

Zorgbeleid op school

verhoogde zorg vroegtijdig bij deze beslissing betrokken. De school neemt de eindbeslissing bij het al dan niet over gaan naar een volgende groep, met uitzondering van de overgang van de kleuterbouw naar de lagere school.

Versnellen is een van de meest ingrijpende onderwijsaanpassingen voor (meer- of hoog-) begaafde kinderen. Wanneer bij een kind sprake is van een grote didactische voorsprong en verdiepende maatregelen onvoldoende zijn om “onderwijs op maat” aan te bieden, is versnellen het overwegen waard. We bekijken steeds samen met de stamgroepleider, zorgleerkracht, zorgcoördinator, wat mogelijke aanpassingen zijn binnen de eigen stamgroep en brengen dit ook in kaart aan de hand van een HP.

Omdat het een ingrijpende onderwijsaanpassing betreft, is het van belang dat de keuze voor of tegen versnelling bewust wordt genomen en alle betrokkenen achter de beslissing staan. Een traject versnelling wordt zorgzaam aangepakt. Na december vinden we het als school niet meer opportuun om een leerling versneld door te schuiven omwille van de groepsvorming. Een handelingsplan wordt opgesteld waarin we vermelden welke verdieping of differentiatie we binnen de groep verder aanbieden aan dit kind.

Bij de **samenstelling van de stamgroepen** hebben we oog voor heterogeniteit. Niet alleen de leeftijd maar ook het geslacht, de sociale en culturele achtergrond van de kinderen en de hoeveelheid zorg binnen een groep speelt hierbij een belangrijke rol.

Bij de overgang naar een volgende groep streven we ernaar om de kinderen zoveel mogelijk met hun eigen stamgroep te laten doorstromen. Het kan gebeuren dat we omwille van een onevenwicht in de heterogeniteit een bijsturing doen. Het schoolteam neemt deze beslissing op een weloverwogen manier en in overleg met de betrokken leerkrachten.

Bij de inschrijving van meerlingen bevragen we de ouders wat hun visie is op kinderen al dan niet in dezelfde stamgroep in te schrijven. We zijn ervan overtuigd dat ouders best hun kinderen kennen en dan ook best kunnen inschatten wat het beste is voor hun kind.

Overstap naar het secundair onderwijs.

In het laatste jaar van de basisschool staan de kinderen en hun ouders voor de keuze van het secundair onderwijs. Dit is niet altijd gemakkelijk. Daarom ondernemen we in de loop van het schooljaar verschillende acties om kinderen en ouders een beter zicht te geven op wat het vervolgonderwijs betekent. Op basis van de behaalde resultaten en de talentontwikkeling van de kinderen geeft de school op het einde van het schooljaar een advies.

Jaarlijkse acties:

We plannen een bezoek aan Het Beroepenhuis, we geven in de klas info over de werking van het secundair, er komt iemand van het CLB om extra vragen van de leerlingen te beantwoorden, we delen de data van de infomomenten over het secundair met de ouders, kinderen die specifieke vragen hebben (Bijv.: hoe geraak ik met het openbaar vervoer aan die middelbare school) proberen wij zo goed mogelijk te adviseren, ...

Het ondersteunen van het handelen van de leerkrachten.

Zorgbeleid op school

De opdracht van elke leerkracht en elke school is het realiseren van kwalitatief onderwijs voor alle leerlingen. Hierbij denken we zeker aan het ontwikkelen van de aanwezige talenten van mensen, kinderen en teamleden en het bijdragen aan een productieve, gezonde en zich steeds vernieuwende samenleving.

Kwaliteitsverbetering van het onderwijs vraagt van leraren een onderzoekende houding. Ze moeten inzichten krijgen in wat echt werkt en dit zelf vertalen naar hun praktijk.

Zonder kansen binnen de school tot leren van leerkrachten is het in deze dynamische samenleving vrijwel onmogelijk om optimale mogelijkheden tot leren voor kinderen te creëren. Het voortdurende leren van leraren behoort daarom tot de kwaliteitszorg in de school. Schoolontwikkeling en leerkrachtenontwikkeling zijn niet los te zien van elkaar.

Door een zicht te krijgen op de kwaliteiten van de individuele leerkrachten, en door deze efficiënt in te zetten, kunnen leerkrachten ook een ondersteunende rol naar elkaar betekenen.

De rol van het zorgteam en van de directeur is hierbij belangrijk en kan zowel stimulerend als ondersteunend zijn.

De zorgstructuur in onze school:

